

Subsidieregeling Dorpenbudget Tytsjerksteradiel 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tytsjerksteradiel;
Gelet op Algemene Subsidieverordening gemeente Tytsjerksteradiel 2024 en gelet op titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit vast te stellen de Subsidieregeling 'Dorpenbudget Tytsjerksteradiel 2026'

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

- a. College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tytsjerksteradiel
- b. ASV: Algemene subsidieverordening gemeente Tytsjerksteradiel 2024;
- c. Subsidieaanvrager:
 - een vereniging van inwoners van een dorp, ook aangeduid als het bestuur van een dorpsbelang die zich specifiek ten doel heeft gesteld het Dorpsbelang te behartigen, of
 - een organisatie/vereniging in het dorp, mits statutair gevestigd in gemeente Tytsjerksteradiel, met rechtspersoonlijkheid en zonder winstoogmerk.
- d. Waarderingssubsidie: een subsidie om organisaties van dorpsbelangen te ondersteunen, anders dan voor exploitatie van voorzieningen;
- e. Dorpsbudget: een budget voor de dorpsbelangen, op basis van inwoneraantallen, waarmee naar eigen inzicht van de dorpsbelangen zaken of activiteiten in/voor een dorp financieel kunnen worden ondersteund;
- f. Ontwikkelingssubsidie: een subsidie voor onderzoek naar of voorbereiding van projecten en experimenten gericht op versterking van leefbaarheid van en participatie in dorpen;
- g. Projectsubsidie: een subsidie voor de realisatie van een leefbaarheidsproject gebaseerd op een dorpsvisie of een aantoonbaar draagvlak in het dorp;
- h. Subsidie versierde wagens: een subsidie voor de kosten van de verzekering van versierde wagens;
- i. Draagvlak: de acceptatie of ondersteuning van een groot deel van de inwoners van een dorp ten aanzien van een (nieuw) initiatief, activiteit of project.

Artikel 2. Algemene subsidieverordening

1. De Algemene subsidieverordening Tytsjerksteradiel 2024 is van toepassing op deze regeling. Voor zover deze regeling afwijkt van de Algemene Subsidieverordening Tytsjerksteradiel 2024, geldt deze regeling.

Artikel 3. Toepassingsbereik

De subsidieregeling is van toepassing op subsidies versterkt door het college ter bevordering in de dorpen conform artikel 4.

Artikel 4. Doel

De subsidieregeling heeft tot doel de leefbaarheid, vitaliteit en sociale samenhang in de dorpen van Tytsjerksteradiel te versterken. De regeling biedt ruimte voor lokaal initiatief en stimuleert samenwerking binnen het dorp.

De subsidieregeling is een pilot voor de jaren 2025, 2026 en 2027.

Artikel 5. Doelgroep

De subsidie kan aangevraagd worden door:

1. Alleen voor dorpsbelangen:
 - Waarderingssubsidie
 - Dorpsbudget
2. Voor dorpsbelangen en overige organisaties/verenigingen:
 - Ontwikkelingssubsidie
 - Projectsubsidie
 - Subsidie verzekering versierde wagens

Artikel 6. Vormen van subsidie

Deze regeling onderscheidt vijf vormen van subsidie:

1. Waarderingssubsidie;
2. Dorpsbudget;
3. Ontwikkelsubsidie;
4. Projectsubsidie;
5. Subsidie verzekering versierde wagens.

Artikel 7. Waarderingssubsidie

1. Het bestuur van een dorpsbelang kan jaarlijks een Waarderingssubsidie van € 500 aanvragen om te besteden aan bestuurskosten.
2. Over de besteding van deze subsidie wordt jaarlijks verantwoording afgelegd in de algemene ledenjaarvergadering van het betreffende dorpsbelang en/of via de mediakanalen van het dorpsbelang.

Artikel 8. Dorpsbudget

1. De besturen van dorpsbelangen kunnen jaarlijks een dorpsbudget aanvragen.
2. Het dorpsbudget wordt per dorp vastgesteld op basis van de grootte van het dorp, uitgedrukt in het aantal inwoners dat is geregistreerd op 1 januari van het voorafgaande kalenderjaar.
3. Het college hanteert hierbij de volgende vaste verdeelsleutel:
0 tot 400 inwoners: € 1.000 per dorp;
400 tot 600 inwoners: € 1.250 per dorp;
600 tot 1.000 inwoners: € 1.500 per dorp;
1.000 tot 2.000 inwoners: € 2.000 per dorp;
2.000 tot 5.000 inwoners: € 2.500 per dorp;
5.000 tot 7.500 inwoners: € 3.000 per dorp;
7.500 en meer inwoners: € 3.500 per dorp.
4. Het budget kan naar eigen inzicht van de dorpsbesturen ingezet worden om zaken en/of activiteiten in/voor het dorp financieel te ondersteunen.
5. Over de besteding van deze subsidie wordt jaarlijks verantwoording afgelegd in de algemene ledenjaarvergadering van het betreffende dorpsbelang en/ of via de mediakanalen van het dorpsbelang.

Artikel 9. Ontwikkelsubsidie

1. Een dorpsbelang of een organisatie/vereniging in het dorp kan subsidie aanvragen voor onderzoeks- en voorbereidingskosten van (project) ideeën gebaseerd op een dorpsvisie of een werkplan ten behoeve van het dorp een daarmee gelijk te stellen document.
2. Een dorpsbelang of een organisatie/vereniging in het dorp kan subsidie aanvragen voor het opzetten van een project gericht op vernieuwing en experimenten op het gebied van leefbaarheid en/of participatie (procesgeld).
3. De te subsidiëren initiatieven of projecten mogen niet opgeknipt worden in verschillende (deel) initiatieven of projecten of (grotendeels) gelijk zijn aan initiatieven of projecten die reeds zijn of worden gesubsidieerd in het dorp.
4. De hoogte van de subsidie per ontwikkelproject wordt naar redelijkheid en billijkheid vastgesteld en bedraagt maximaal € 7500.

Artikel 10. Projectsubsidie

1. Een dorpsbelang of een organisatie/vereniging in het dorp kan een subsidie aanvragen voor een leefbaarheidsproject.
2. Een subsidie kan worden aangevraagd voor de realisatie van een project genoemd in een dorpsvisie dat tot doel heeft om de leefbaarheid en/of participatie te vergroten.
3. Wanneer een dorp geen dorpsvisie heeft opgesteld, kan een subsidie worden aangevraagd voor een project waarvoor draagvlak in het dorp bestaat.
4. De hoogte van de subsidie per project wordt naar redelijkheid en billijkheid vastgesteld en bedraagt maximaal € 25.000.

Artikel 11. Subsidie verzekering versierde wagens

1. Een dorpsbelang of een organisatie/vereniging in het dorp kan een subsidie aanvragen voor de kosten van de verzekering van versierde wagens die worden ingezet bij lokale optochten of dorpsfeesten in het dorp.
2. De subsidie bedraagt maximaal € 2.500 per jaar per dorp. Indien het maximum niet volledig wordt benut, mag het resterende bedrag worden opgespaard gedurende maximaal twee kalenderjaren, tot een maximum van € 5.000.
3. De aanvraag moet minimaal 8 weken vóór de geplande optocht of activiteit worden ingediend.

Artikel 12. Aanvraag subsidie

Aanvragen kunnen ingediend worden via het digitale formulier op de website van de gemeente.

1. **Waarderingsubsidie en/of Dorpsbudget**
 - a. Indienen uiterlijk op 30 november van het betreffende kalenderjaar.
2. **Ontwikkelsubsidie**
 - a. Indienen uiterlijk op 31 december van het betreffende kalenderjaar, maar ten minste 8 weken vóór beoogde start.
 - b. Bij het aanvraagformulier legt een dorpsbelang of een organisatie/vereniging in het dorp in elk geval het volgende aan:
 - een plan waarin staat welke activiteiten ze willen doen;
 - een begroting met de kosten en hoe deze worden betaald.
 - c. Bij elke aanvraag dient de dorpencoördinator betrokken te zijn geweest.
 - d. Wanneer een aanvraag afkomstig is van een organisatie/vereniging in het dorp, moet deze vóór indiening:
 - Het dorpsbelang informeren over het initiatief, en
 - Deze melding vermelden in de aanvraag.

Dit ondersteunt samenwerking en voorkomt overlap in aanvragen binnen een dorp.
 - e. Per werkgroep /projectgroep kan eenmalig een ontwikkelsubsidie worden aangevraagd.
3. **Projectsubsidie**
 - a. Indienen uiterlijk op 31 december van het betreffende kalenderjaar, maar ten minste 8 weken vóór beoogde start.
 - b. Bij het aanvraagformulier legt een dorpsbelang of een organisatie/vereniging in het dorp in elk geval het volgende aan:
 - a. een plan waarin staat welke activiteiten ze willen doen;
 - b. een begroting met de kosten en hoe deze worden betaald.
 - c. Bij elke aanvraag dient de dorpencoördinator betrokken te zijn geweest.
 - d. Wanneer een aanvraag afkomstig is van een organisatie/vereniging in het dorp, moet deze vóór indiening:
 - Het dorpsbelang informeren over het initiatief, en
 - Deze melding vermelden in de aanvraag.

Dit ondersteunt samenwerking en voorkomt overlap in aanvragen binnen een dorp.
 - e. Een dorpsbelang of een organisatie/vereniging in het dorp toont in de begroting aan dat zij zich heeft ingespannen om aanvullende financiële middelen voor het project te verkrijgen. Dit kan bestaan uit: inzet van eigen middelen, eigen werkzaamheden, bijdragen van fondsen, subsidies van derden en/of andere overheden.
 - f. Een dorpsbelang of een organisatie/vereniging binnen het dorp maakt in de aanvraag aannemelijk dat er voldoende draagvlak is voor het project. Dit draagvlak kan blijken uit bijvoorbeeld: opname van het project in de dorpsvisie, positieve reacties van inwoners of direct omwonenden die persoonlijk zijn geïnformeerd, of een speciaal georganiseerde informatie-bijeenkomst waaruit brede steun naar voren komt.
 - g. Per werkgroep /projectgroep kan eenmalig een projectsubsidie worden aangevraagd.

Artikel 13. Subsidieplafond

1. **Voor de subsidieregeling Dorpenbudget Tytsjerksteradiel 2026 geldt een jaarlijks subsidieplafond van € 390.000, waarvan € 8.500 is bestemd voor een waarderingsubsidie, € 32.000 voor het dorpsbudgeten € 349.500 voor ontwikkel- en projectsubsidies en subsidie voor verzekering versierde wagens.**
2. Het subsidieproces is niet gebaseerd op het principe van volgorde van binnenkomst. Het college streeft naar een evenwichtige en gelijkwaardige toedeling van middelen binnen en tussen de dorpen.

Artikel 14. Beslistermijn

Het college beslist overeenkomstig artikel 8, tweede lid van de Algemene subsidieverordening Tytsjerksteradiel 2024 binnen 8 weken nadat de volledige aanvraag om subsidie is ingediend.

Artikel 15. Verplichtingen van de subsidieontvanger

Onverminderd de voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de Algemene Subsidieverordening worden in ieder geval de volgende verplichtingen aan de subsidie-ontvanger opgelegd, als het een aanvraag betreft als bedoeld in artikel 9 en 10, ontwikkel,- en projectsubsidie.

1. De subsidieontvanger is verplicht bij de uitvoering van het initiatief aan te geven dat deze mede tot stand is gekomen door een financiële bijdrage van gemeente Tytsjerksteradiel.
2. De subsidieontvanger is verplicht mee te werken aan communicatie-uitingen van gemeente Tytsjerksteradiel.
3. De subsidieontvanger is verplicht om, op uitnodiging van de gemeente en na uitvoering, het initiatief te presenteren binnen 18 maanden na subsidieverlening.
4. De subsidieontvanger is verplicht mee te werken aan afspraken over beheer en onderhoud, indien van toepassing op het betreffende initiatief.
5. De subsidieontvanger (organisatie of vereniging in het dorp, mits deze rechtspersoonlijkheid bezit en geen winstoogmerk) moet het dorpsbelang vooraf informeren over het initiatief.
6. Subsidieaanvragen waarvoor subsidie wordt verstrekt tot maximaal € 5.000,- worden door het college direct vastgesteld.
7. De aanvraag tot subsidievaststelling wordt ingediend binnen 8 weken na afloop van het initiatief, de activiteit of het project, dat uiterlijk binnen 12 maanden na subsidieverlening moet zijn afgerond.
8. De aanvraag tot subsidievaststelling bevat:
 - a. een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde initiatief, activiteit of project is gerealiseerd en aan de verplichtingen is voldaan, en;
 - b. een overzicht van hetgeen gesubsidieerd is en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag).
9. overige subsidieverplichtingen kunnen worden opgelegd bij het besluit tot verlening.

Artikel 16. Weigeringsgronden

1. Naast de in artikel 9 van de Algemene Subsidieverordening genoemde afwijzingsgronden, gelden voor deze regeling de volgende afwijzingsgronden:
 - a. het initiatief of project is een reguliere taak van de gemeente;
 - b. er is binnen de gemeente een andere specifieke financiële regeling;
 - c. het initiatief is in strijd met gemeentelijk beleid;
 - d. het subsidieplafond van de regeling is bereikt;
 - e. er is sprake van een financieel belang van de dorpsbelang, organisatie of vereniging;
 - f. de gemeente voor dezelfde activiteit op een andere manier al subsidie heeft verstrekt;
 - g. indien de aanvraag niet tijdig is ingediend.
2. Voor initiatieven, activiteiten en/of projecten waarvoor een subsidie is aangevraagd op grond van artikel 9 en 10 ontwikkel,- en projectsubsidie, van deze regeling gelden daarnaast nog de volgende afwijzingsgronden:
 - a. het draagt niet bij aan de leefbaarheid en/of participatie;
 - b. het heeft het karakter van een receptie, jubileumviering of het is een terugkerende en/of reguliere activiteit zoals bijvoorbeeld een dorpsfeest;
 - c. het vindt niet plaats op een altijd openbaar toegankelijke plek in het dorp;
 - d. het initiatief betreft een investering in een schoolplein, waarbij in de omgeving reeds eenzelfde type voorziening aanwezig is;
 - e. het is opgeknipt in verschillende (deel) initiatieven of projecten en/of het is (grotendeels) gelijk aan initiatieven of projecten die reeds zijn of worden gesubsidieerd in het dorp;
 - f. er is door een dorpsbelang of een organisatie/vereniging binnen het dorp geen zogenaamde cofinanciering aangevraagd terwijl er bij andere fondsen en overheden mogelijk subsidies beschikbaar zijn. Eigen werkzaamheden worden als cofinanciering gezien;
 - g. de aanvraag is gericht op een bijdrage in de exploitatie, onderhoud en/of beheer;
 - h. er is sprake van ongedekte toekomstige lasten voor onderhoud of instandhouding.

Artikel 17. Opschortende voorwaarden

Subsidie wordt verleend onder de opschortende voorwaarden dat alle van overheidswege vereiste vergunningen voor het initiatief zijn verkregen.

Artikel 18. Vaststelling

1. Vaststelling van de subsidie geschiedt overeenkomstig de voorwaarden zoals gesteld in de artikelen 14 tot en met 17 van de Algemene subsidieverordening Tytsjerksteradiel 2024.

Artikel 19. Slotbepalingen

1. Hardheidsclausule
Voor zover de toepassing van deze subsidieregeling leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard, kan het college in bijzondere gevallen afwijken van het bepaalde in deze regeling.
2. Overgangsbepaling
Op subsidies die voor de inwerkingtreding van deze regeling zijn verstrekt, blijven de bepalingen zoals opgenomen in de Subsidieregeling Dorpenbudget Tytsjerksteradiel 2025 d.d. 8 juli 2025 van toepassing.
3. Inwerkingtreding
Deze subsidieregeling treedt met terugwerkende kracht in op 1 januari 2026 en eindigt op 31 december 2027.
4. Citeertitel
Deze subsidieregeling kan worden aangehaald als: 'Subsidieregeling Dorpenbudget Tytsjerksteradiel 2026'

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tytsjerksteradiel op 27 januari 2026,

*secretaris,
Drs. J. Krul*

*burgemeester
Mr. K.A. Kanter*

Bijlage 1 Overzicht dorpsbelangen en subsidie dorpsbudget en waarderingssubsidie

Dorpsbelang	inwoner aantal	Dorpsbudget	Waarderingssubsidie
Aldtsjerk	768	€ 1.500	€ 500
Burgum	10.245	€ 3.500	€ 500
Earnewâld	400	€ 1.250	€ 500
Eastermar	1.589	€ 2.000	€ 500
Feanwâldsterwal	199	€ 1.000	€ 500
Garyp	1.832	€ 2.000	€ 500
Gytsjerk	2.258	€ 2.500	€ 500
Hurdegaryp	5.112	€ 3.000	€ 500
Jistrum-Skûlenboarch	957	€ 1.500	€ 500
Mûnein	759	€ 1.500	€ 500
Noardburgum	2.295	€ 2.500	€ 500
Oentsjerk	1.970	€ 2.000	€ 500
Ryptsjerk	767	€ 1.500	€ 500
Sumar	1.380	€ 2.000	€ 500
Suwâld	629	€ 1.250	€ 500
Tytsjerk	1.612	€ 2.000	€ 500
Wyns	252	€ 1.000	€ 500
Totaal	33.052	€ 32.000	€ 8.500

Bron: Aantal inwoners Tytsjerksteradiel | Gemeente Tytsjerksteradiel

Bijlage 2 Toelichting op de Subsidieregeling Dorpenbudget Tytsjerksteradiel 2026

Aanleiding en doelstelling

De gemeente hecht grote waarde aan de leefbaarheid, vitaliteit en sociale samenhang binnen haar dorpen. Met deze subsidieregeling wordt ingezet op het stimuleren van lokale initiatieven die bijdragen aan een prettig en aantrekkelijk woon- en leefklimaat in onze dorpen. Inwoners kennen hun eigen leefomgeving het beste en zijn vaak goed in staat om met creatieve, praktische oplossingen te komen voor lokale vraagstukken.

Doelgroep en reikwijdte

De regeling richt zich op de verenigingen van dorpsbelangen of een organisatie/vereniging in het dorp. De dorpsbelangen worden door organisaties/verenigingen geïnformeerd over hun subsidieaanvraag. Inwoners kunnen op deze manier de leefbaarheid van de dorpen verbeteren door samen te werken met dorpsbelangen. De subsidie is bedoeld voor projecten die lokaal draagvlak hebben en die passen binnen het gemeentelijk beleid op het gebied van leefbaarheid.

In de subsidieregeling maken we onderscheid tussen vijf schillende subsidies.

1. **Waarderingssubsidie:** €500 per jaar voor besturen van dorpsbelangen voor bestuurskosten.
2. **Dorpsbudget:** Jaarlijks budget (€1.000 - €3.500) op basis van inwonersaantal, vrij te besteden aan activiteiten in het dorp.
3. **Ontwikkelingsubsidie:** Maximaal €7.500 voor onderzoek en voorbereiding van projecten die de leefbaarheid en participatie versterken.
4. **Projectsubsidie:** Maximaal €25.000 voor de realisatie van een leefbaarheidsproject met aantoonbaar draagvlak in dorp.
5. **Verzekering versierde wagens:** Maximaal €2.500 voor het dekken van de verzekeringskosten van versierde wagens die deelnemen aan lokale optochten of dorpsfeesten.

Sociale leefbaarheid gaat over het versterken van onderlinge betrokkenheid, gemeenschapszin en het sociaal netwerk in dorpen. Voorbeelden van activiteiten zijn ontmoetingsdagen, culturele evenementen, vrijwilligersinitiatieven ter ondersteuning van kwetsbare groepen en projecten tegen eenzaamheid en sociale uitsluiting.

Fysieke leefbaarheid heeft betrekking op de kwaliteit, toegankelijkheid en bruikbaarheid van de (semi-)publieke fysieke ruimte. Voorbeelden van initiatieven zijn de aanleg van moestuinen, groenvoorzieningen, zitplekken, kleine aanpassingen in de openbare ruimte die het gebruiksgemak vergroten. Plannen in de fysieke ruimte worden zowel met het sociaal domein als met het ruimtelijk domein afgestemd.

Veilige leefbaarheid heeft betrekking op het verhogen van de feitelijke en/of ervaren veiligheid in de woonomgeving. Voorbeelden van initiatieven die bijdragen aan veilige leefbaarheid zijn: de aanschaf en het onderhoud van AED's, aanschaf van buurtpreventiematerialen, of andere maatregelen die bijdragen aan het vergroten van de feitelijke en/of ervaren veiligheid in de leefomgeving.

Beleidsmatige inbedding

Deze regeling sluit aan bij het gemeentelijk beleid, gericht op leefbaarheid in de dorpen. De regeling ondersteunt ook de uitgangspunten uit het sociaal domein, waarin preventie, ontmoeting en betrokkenheid en zelf- en samenredzaamheid centraal staan.

Aard van de subsidie

De subsidie is een vorm van incidentele subsidie, bedoeld voor concrete, tijdgebonden activiteiten of voorzieningen. Er wordt geen structurele subsidie verstrekt. Eigen inzet van inwoners (bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk of cofinanciering) wordt als meerwaarde gezien, maar is geen harde eis.

Beoordeling en toekenning

Aanvragen worden beoordeeld op vooraf vastgestelde criteria, zoals bijdrage aan leefbaarheid, haalbaarheid, draagvlak en aansluiting bij gemeentelijk beleid. Het subsidieproces is niet gebaseerd op het principe van volgorde van binnenkomst. Het college streeft naar een evenwichtige en gelijkwaardige toedeling van middelen binnen en tussen de dorpen zoals vastgesteld in artikel 13 van de Subsidieregeling Dorpenbudget Tytsjerksteradiel 2026.

Onder een evenwichtige en gelijkwaardige toedeling van middelen wordt verstaan dat het dorpenbudget niet uitsluitend op volgorde van binnenkomst wordt verstrekt, maar op basis van een bredere inhoudelijke afweging. Dit houdt onder meer in dat:

- a. alle dorpen in vergelijkbare mate de mogelijkheid hebben om initiatieven te ontwikkelen en in te dienen;
- b. kleinere dorpen of dorpen met beperkte organisatiekracht niet automatisch aanspraak maken op een lager aandeel van het budget;
- c. per dorp wordt beoordeeld welke bijdrage passend is gelet op het doel, de maatschappelijke impact en de meerwaarde van het initiatief voor de mienskip;
- d. het beschikbare budget over de looptijd zodanig wordt ingezet dat geen enkel dorp structureel wordt benadeeld of achterblijft;
- e. bij meerdere aanvragen uit één dorp of uit verschillende dorpen een afweging wordt gemaakt over de wijze waarop de beschikbare middelen het meest evenwichtig kunnen worden verdeeld.

Monitoring en verantwoording

Voor subsidies boven de € 5.000 wordt van aanvragers gevraagd om na afloop van het project een verslag in te dienen over de besteding van het budget en de behaalde resultaten. Deze verantwoording vindt plaats conform de Algemene subsidieverordening Tytsjerksteradiel 2024.